

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

Riječ
predsjednika

Dum-dum
referendum!

Podvrgavanje prijedloga novog ustava, ustavnih promjena, nekog zakona ili političke odluke od bitnog značaja glasovanju građana, Anić-Goldsteinovo je pojašnjenje, jedne od najučestalijih riječi na ovim prostorima u posljednjih nekoliko godina. I dok su se političari dviju vladajućih proverenjacija trudili, s nemalim uspjehom, spriječiti referendum-ska izjašnjavanja, dотле su se aktivisti raznoraznih boja i amblema doslovce do posljednjega daha upirali da njihovi referendumi ugledaju svjetlo dana. A svjetlo je dana, od njih deset u osam godina, ugledao samo jedan, dva su još na čekanju, sedam se pokušaja pokazalo bezuspješnim. Skoro pet milijuna prikupljenih potpisa, osiguralo je tek jednokratnu promjenu sedam riječ u aktualnom Ustavu.

Nedostatna zakonska regulativa, skupo plaćene referendum-ske antikampanje i bojažljivost građana u kombinaciji s bezobzirnim vođenjem politike – tri su najvažnija razloga zašto je referendumski promet, kako bi to rekao legendarni radijski sportski komentator Ivo Tomić, bio tako velik, a zarada, referendum-ska, tako mala. Paradoksalno je da se sve ovo događalo i još se događa u zemlji u kojoj je institut referendum-a ugrađen u same državne temelje. *U početku bijaše referendum, parafrasirajmo Prosvet Ivanova evanđela, misao je neporecivo točna. Da se 19. svibnja 1991. čak 94 posto hrvatskih građana nije na referendumu izjasnilo u prilog hrvatske samostalnosti, veliko je pitanje što bi i kako bilo sa svima nama? Unatoč nepobitnoj činjenici da Hrvatske ne bi bilo i bez referendum-a, dva i pol desetljeća kasnije, vladajućim je političkim elitama izjašnjavanje građana na referendumu neprihvatljivo, štetno, subverzivno...*

Potvrdu tvrdokornog stava vladajuće politike naspram referendumu vidimo u aktualnim događanjima oko dviju referendum-ske inicijativa. Objedinjavanjem saborske rasprave o dvjema referendum-skim inicijativama, *outsourcingu i auto-cestama*, vlast je važnim pitanjima umanjila značaj, ali ih i odmaknula od javnosti. A da bi sve proteklo baš tako kako su vladajući zamislili, prethodno su vladajući u dnevni red uvrstili i novi Zakon o referendumu, pardon, novi Zakon protiv referendum-a. Vladajući su te srijede raspravu o antireferendumskom zakonu razvlačili do predvečerja, odnosno do odlaska i posljednjeg novinara s Markova trga. Pred, u početku dvadesetak, a na kraju, oko 23.30 sati, desetak zastupnika i zastupnika, raspravljalo je o dvjema građanskim inicijativama koje je, prije samo nekoliko mjeseci, svojim potpisima poduprlo više od milijun građanki i građana. Ako čak i stavimo po strani prijezir zakonodavne vlasti prema narodu, potpuno je neshvatljivo da se o dvije važne teme – jednoj koja se tiče sudbine više od 25 tisuća radnih mjesta, a druge o davanju u koncesiju jednog od najvrjednijih nacionalnih dobara – raspravlja u gluho doba noći pred nekolicinom zastupnika, nekolicinom aktivista i nekolicinom pripadnika saborske straže.

Dva dana kasnije, kada je trebalo glasovanjem potvrditi slanje dvaju referendum-skih pitanja na Ustavni sud, sabornica se, dakako, napunila taman toliko koliko je trebalo da se odluči, kako je to rekao moj Mijat, rukama umjesto glavama. U poncijepilatovskoj maniri, još jednom je zakonodavna vlast odgovornost prebacila na sudsku. U situaciji kada se polovica sutkinja i sudaca nalazi ili pred izborom ili pred reizborom, kada će o njihovim mandatima naskoro odlučivati sadašnji saborski sastav, zastupnice i zastupnici su se upustili u još jednu opasnu avanturu potiranja volje građana. Zato će sve oči idućih nekoliko tjeđana privremenih „stanara“ s broja 2 i broja 6 na Markovu trgu biti uprte u crne toge s broja 4. Bijeli će dim, kojem se u posljednjim korizmenim danima nadamo iz dimnjaka zgrade sa sjeverne strane Markova trga, biti znakom da Hrvatska napokon prestaje biti zemljom bojažljive demokracije (Međunarodni institut za referendum). Dim neke druge boje značit će da se stanje bojažljivosti prometnulo u stanje neizlječive bolesti.

REFERENDUMSKA PITANJA UPUĆENA NA PROVJERU USTAVNOSTI

O outsourcingu i o monetizaciji odlučuje Ustavni sud

Sedam mjeseci nakon predaje potpisa za donošenje Zakona protiv izdvajanja pomoćnih poslova u javnom sektoru i tri mjeseca nakon predaje potpisa Inicijative „Ne damo naše autoceste!“, na svom zasjedanju 27. veljače Sabor je odlučio ova referendumska pitanja uputiti na provjeru ustavnosti. Za provjeru ustavnosti izjasnilo se 79 zastupnika i zastupnika, dakle, tri više nego što je potrebno za donošenje odluke.

Odgovlačenje

Iako su se s usporenim djelovanjem zakonodavne i izvršne vlasti susretale sve dosadašnje referendum-ske inicijative, činjenica je da je najduže na čekanju bila upravo inicijativa, popularno nazvana – „protiv outsourcinga“. Puna su tri mjeseca protekla od dana kada je utvrđeno da je prikupljen dovoljan broj potpisa. Bez ikakvog obrazloženja, u situaciji kada nikakvi rokovi nisu zakonski propisani, predstavnicima referendum-ske inicijative nije preostalo ništa drugo nego strpljivo čekati i pripremati materijale za klubove zastupnika, odnosno raditi na pripremi obrazloženja za Ustavni sud.

Rasprava

U petosatnoj raspravi, održanoj u večernjim i kasnim večernjim satima u srijedu, 25. veljače, sudjelovali su predstavnici osam saborských klubova. Prijedloge slanja obaju referendum-skih pitanja na Ustavni sud obrazložio je Peđa Grbin. U raspravama saborských klubova izneseni su svi argumenti na kojima su referendum-ske inicijative temeljile svoj stav da pitanjima nije potrebno propitivanje ustavnosti. Za raspravu su se najbolje pripremili zastupnice i zastupnici Hrvatske demokratske zajednice i HDSSB-a – Hrvatskog demokratskog Saveza Slavonije i Baranje. Na početku rasprave u

Za provjeru ustavnosti na zasjedanju Sabora 27. veljače izjasnilo se 79 zastupnika i zastupnika, dakle, tri više nego što je potrebno za donošenje odluke

sabornici je bilo jedva dvadesetak zastupnika i zastupnika. Tek polovica njih dočekalo je kraj saborske rasprave. Klub HDSSB-a podnio je tijekom rasprave amandman kojim je zatraženo da očitovanja dviju inicijativa postanu sastavnim dijelom spisa koji će Sabor uputiti prema Ustavnom sudu.

Glasovanje

Sa 79 glasova „za“ i 37 glasova „protiv“ ova su referendum-ska pitanja upućena na provjeru ustavnosti. O amandmanu HDSSB-a nije se ni glasovalo, jer je Peđa Grbin u ime podnositelja Prijedloga rekao da će svi materijali koje su dostavile referendum-ske inicijative biti proslijedjeni prema Ustavnomu sudu. Hrvatski je sabor glasovanjem potvrdio Odluku Odbora za Ustav i poslovnik, odnosno stao iza svih neprihvatljivih argumenata kojima Odbor osporava zakonitost referendum-skih pitanja.

Ustavni sud

Ustavni sud, prema svom Poslovniku, o ustavnosti referendum-skih pitanja trebao raspraviti u roku od 30 dana, odnosno Odluku Ustavnog suda bismo trebali saznati do kraja ožujka. Obje će referendum-ske inicijative, uz materijale koji će Ustavnomu sudu stići zajedno sa saborskim odlukama, dostaviti i dodatnu dokumentaciju iz koje proizlazi ustavnost referendum-skih pitanja. Također, postoji mogućnost da Ustavni sud za vrijeme trajanja postupka donošenja odluka pozove, u svojstvu zainteresirane strane, na davanje iskaza i predstavnike referendum-ske inicijativa. Ako Ustavni sud odluci da su referendum-ska pitanja u skladu s Ustavom, onda Sabor nema više nikakve mogućnosti izbjegi raspisivanje referendum-a. Nažalost, vremenski rokovi za raspisivanje referendum-a nisu propisani.

Milan Novačić

U ime Republike Hrvatske

Presuda! Napokon!

Općinski radni sud Zagrebu po sucu toga suda Niki Grošpić Ivasović, kao sucu u pravoj stvari tužitelja Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu „Preporod“, zastupanog po punomoćniku Denisu Bajsu, odvjetniku iz Zagreba, protiv tužene Republike Hrvatske, radi utvrđenja ništetnosti i naknade štete, nakon zaključene glavne i javne rasprave dana 16. svibnja 2012. godine, dana 27. veljače 2015. godine presudio je:

Utvrđuje se da je temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama, sklopljen 31. srpnja 2007. godine, ništeta.

Nalaže se tuženoj Republici Hrvatskoj da tužitelju Sindikatu zaposlenika u hrvatskom školstvu „Preporod“, s osnova naknade štete zbog povrede prava osobnosti, isplati iznos od 20000 kuna sa zakonskom zateznom kamatom tekućom od 27. prosinca 2007. godine te da tužitelju naknadi parnični trošak u iznosu od 20000 kuna...

Nalaže se tuženoj objaviti ovu presudu u dnevnim novinama i to u Jutarnjem listu i Večernjem listu, sve u roku od 15. dana.

Piše
Gabrijela Galić

Pravna nesigurnost jedan je od razloga slabije konkurentnosti Hrvatske. Ukazuje na nju poslovni svijet i iza nje se krije navada čestih promjena propisa, ali i sporu sudstvo. Što doista znači pravna nesigurnost, vidljivo je i iz, sada već pravomoćne, presude kojom je sindikat Preporod pobijedio državu. U ovoj priči, srećom, sudske presude nema utjecaja na konkretnе radničke živote, odnosno nije riječ o radnom sporu o čijem ishodu u mnogome ovisi budućnost nekog tko je izgubio posao i bez ikakvih je prihoda. Nije niti riječ o nekom poslovnom sporu o čijem ishodu možda ovisi financijska stabilnost poduzeća. U ovoj priči jedan je sindikat želio dokazati – i na kraju uspio dokazati – da je nepravedno godinama zaobilažen i da u „zabranjani“ nje-

KAD SINDIKAT TUŽI DRŽAVU

Spori Preporod pravde

Od pokretanja spora Preporoda protiv Republike Hrvatske do njegove pravomoćnosti prošlo je više od sedam godina. To je slika pravne sigurnosti, odnosno nesigurnosti. Nakon punih sedam godina pravomoćna je presuda, kojim se osim zadovoljštine sindikatu, presuđuje i kako je tada sklopljeni Temeljni kolektivni ugovor za javne službe ništan

gova pristupa kolektivnom pregovaranju na razini javnih službi nije bilo ništa zakonito.

Tužena država sindikatu treba isplatiti troškove sudskog postupka, naknadu od 20 tisuća kuna uvećanu za zakonske zatezne kamate za punih sedam godina i još koji mjesec. Dio zadovoljštine je i javna objava presude na trošak države u dva dnevna lista.

Priča „Preporod protiv države“ zorna je slika društva u kojem vlast pravna sigurnost, odnosno nesigurnost. Taj školski sindikat godinama je tražio da i on sudjeluje u pregovorima za temeljni kolektivni ugovor (TKU)

u javnim službama. Godina nisu uspijevali ući u pregovarački odbor, pisali su pisma nadležnim institucijama, javno progovarali, prosvjedovali. I ostajali sa strane. Cvršću akciju pokreću 2007. godine – tuže državu, jer im je onemogućen pristup kolektivnom pregovaranju na razini javnih službi za temeljni kolektivni ugovor. Sve se to zbiva negdje oko isteka tada važećeg TKU-a i početka pregovaranja za novi dokument. Pisao je Preporod Vladinu Uredu za socijalno partnerstvo, koji se u međuvremenu pretvorio u samostalnu službu pri resornom

Ministarstvu rada, Gospodarsko-socijalnom vijeću... Ništa im od toga nije pomoglo. U pregovarački odbor nisu ušli, Temeljni kolektivni ugovor je ispregovaran i bez njih, a oni su koncem godine tužili državu.

Dakle, tužba je pokrenuta u prosincu 2007. godine. Četiri i pol godine kasnije Općinski sud donosi nepravomoćnu presudu kojom sindikat daje za pravo. Naravno, država koja je izgubila spor žalila se na presudu. Pa su počeli teći novi rokovi, odnosno čekanje hoće li prvostupanska presuda biti potvrđena ili izmijenjena. Taj je postupak trajao do

datne dvije godine i osam mjeseci, a u konačnici pravomoćna presuda jednaka je onoj nepravomoćnoj. Samo je dodano još vremena za obračun zateznih kamata stranki koja je izgubila spor.

Sveukupno, od pokretanja spora do njegove pravomoćnosti prošlo je punih sedam godina i gotovo tri mjeseca. To je slika pravne sigurnosti, odnosno nesigurnosti. Nakon punih sedam godina pravomoćna je presuda, kojim se osim zadovoljštine sindikatu, presuđuje i kako je tada sklopljeni Temeljni kolektivni ugovor za javne službe ništan.

U međuvremenu, u periodu od sedam godina i koji mjesec, ispotpisivanje je nekoliko TKU-a, aneksa TKU-a, donesen zakona o uskrati pojedinih prava, u dvije faze mijenjan je Zakon o radu, donesen je novi zakon o reprezentativnosti, koji je Preporodu omogućio sudjelovanje u pregovorima na nacionalnoj razini, a i taj novi zakon završio je na popravnom ispit. Štošta se u tih sedam godina i koji mjesec promijenilo – jedino je prava ostala spora.

Gabrijela Galić

Deložacija

Do nedavno riječ deložacija značila mi je samo iseljenje ili izbacivanje. O Živom zidu sam znala samo toliko da je to nevladina, neovisna, neprofitna, aktivističko-politička organizacija koja sprečava deložacije ukazujući pri tom na probleme neotplativosti dugova zbog loše postavljenog kreditno-financijskog sustava. Ništa od ovoga nisam doživljavala osobno ni realno. Deložacije nekih meni nepoznatih ljudi gledala sam na TV-u, suočjećala s njima, ali ipak mi je to bio samo „film“. A Živi zid – njih sam doživljavala kao nešto nedefinirano. Sve do 19. veljače ove godine i pokušaja deložacije naše kolegice, sindikalne povjerenice, učiteljice Marije Veronikice Cvjetković. Tog dana sve je postalo i stvarno i realno i strogo definirano.

Našoj Mariji najavljenja je deložacija toga dana za 10 sati ujutro. Nisam znala kako joj pomoći, ali sam znala da trebam otići do nje. Krenula sam s našom pravnicom Milkom rano ujutro. Ona je već sudjelovala na prethodnoj deložaciji Marijine obitelji i bila relativno spremna na ono što će se odigravati u Marijinu kući i okolo nje. Ja nisam znala što da očekujem, osim nelagode, tuge i bespomoćnosti.

Na samom ulazu u Marijinu ulicu prepreka u obliku kamiona. Ući se može samo pješice. U čitavoj ulici nitko na ulici, u dvorištima ili na prozorima. Pred Marijinom kućom policijska prepreka – ograda preko ceste i policijski službenici. Ne dopuštaju prolaz. Milka prvo moli prolaz, priča o nekom izmišljenom sastanku, potom se ljuti, zatim prijeti nekim prijavama. Policija je neumoljiva. Traže da se udaljimo. Prijeti i ona.

Tada smo začuli iz Marijinog dvorišta pripadnike Živog zida „Otiđite na broj 9. Na kavu!“ Shvatili smo šifriranu poruku. Pozvonili na kućni broj 9. Ukućani su nas ljubazno otpratili do svoje terase na katu, tamo smo prekoraciли ogradu i preko nekog stabla i ljestava spustili se u nečije dvorište, potom u još jedno i konačno stigli do Marijinog dvorišta. Tada sam već bila dobrano u nevjericu da se ovo zaista događa. Osjećaj kao da sam u nekom paralelnom svijetu.

U dvorištu mnogo ljudi, nekoliko novinara. Osjeća se nemir, neka užurbanost, iščekivanje, napetost. Netko plače. Milka saznaje da se naš predsjednik, naš Željko Stipić, koji ni trenutka nije imao dilemu „doći ili ne doći“, ne može probiti. Dajemo upute za drugi put, drugu ulicu i druga dvorišta za koja smo čuli od prisutnih. Promatram ljudi. Neki su nasmijani. Neki zabrinuti. Čitam transparente na kući – „Živi zid“, „Članak 34. Ustava RH – Dom je nepovrediv!“ Susprežem suze. Konačno stiže i naš Željko u društvu s Mijatom Stanićem. Kao da nam je svima postalo

lakše. Osjećali smo se osnaženo. Dva predsjednika sindikata s „ove strane ograde!“. Daju izjave za medije. Ljudi nekako dolaze s raznih strana. Sve nas je više. Izvikuju se parole. „Banke – lopovi!, Priziv savjeti!, Deložacije – problem cijelone nacije!“

A onda je netko s kuće dovknuo Ivanu Pernaru. „Hej, neki su prvi puta. Daj im upute. Za deset minuta počinje!“ Počinje? Što počinje? Kakve upute? Slušam upute: „Za deset minuta stiže ovrhovoditelj. Moramo se zbiti. Hvatajte susjeda za pasice hlača. Ne smiju vam zapričati biti dostupna. Muškarci će u prve redove, zatim žene. S policijom ne pričajte, ne odgovarajte na pitanja, ne postav-

Ijajte pitanja, ne provocirajte. Sjednite. Opustite se. Otežajte im posao. Pružajte samo pasivan otpor.“ Tada sam zaplakala zbog količine napetosti koju više nisam mogla obuzdavati. Ne sjećam se nekog jasno izraženog osjećaja. Samo praznine. Nevjerice. Je li moguće da „uspjeh“ deložacije ovisi o nama, šačici ljudi? Kažu, ima nas oko 150! Ne djeluje da nas je toliko. I zar je to dovoljno? Je li moguće da će Marija i njena obitelj uskoro biti izbačeni na ulicu? I njeno dvoje djece koje leži u svojim sobama s temperaturom? I suprug kojem je poziljao pa je pozvana hitna pomoć? Usprkos sudskoj presudi u njihovu korist!?

Netko iz Živog zida govori

kako neće biti deložacije jer „nas je previše!“. Osjećam da svi ovi nepoznati ljudi postaju jedno tijelo. Spremni su pružiti otpor. Ovhovoditelj je stigao, ali nije mogao ući. Odlazi! Mi čekamo. Nešto. Neko čudo. Vrijeme sporo prolazi. A ja razmišljam kako su tog časa na jednom mjestu bila dva svijeta. Jedan u Marijinom dvorištu, a drugi izvan ograde. Potpuno odvojeni. Paralelni svjetovi. Oni unutar dvorišta, nepoznati ljudi, bezimeni, samozatajni, ali

spremni napraviti zid između pravde i prava, obraniti malog, običnog čovjeka koji u svakodnevnom životu predstavlja vrijednost samo svojoj obitelji. I onih drugih, izvan dvorišta, kojima mi u dvorištu predstavljamo isključivo potrošnu robu.

Nakon sat i pol čekanja začulo se: „Pobjeda! Pobjeda!“ Deložacija je ipak odgođena. Ljudi plaku. Grle se. Čestitaju. Obiteljska odvjetnica daje izjavu za medije. „Deložacija je odgođena, ali ovo nije pobjeda pravne države već Živog zida!“ Mladi ljudi, stariji, samozatajni, bezimeni, ljudi velikog srca iz Živog zida, skupljaju svoje rukusake, vreće za spavanje i odlaze. Bez pozdrava. Još jednom su pobijedili. I to im je dovoljno. Odlaze i prijatelji i znanci. Naša Marija će ipak spavati u svojoj kući! Ali do kada? Pitanje je bez odgovora!

Baš kao i pitanje kako sada ući u svoj razred, a ući mora, i što će reći svojim učenicima, što se to u stvari dogodilo tog hladnog četvrtka ujutro? Imala li ona svoj dom ili ga nema? Kako se nakon ovoga djeca uče domoljublju? Kako se uči građanski i zdravstveni odgoj? Kako se vodi djecu u školu u prirodi? Kako biti kreativan, zabavan, maštovit, duhovit, kako biti uzor? Kako se ispunjava sva ona silna administracija koja je sama sebi svrha? I kako se ostaje zdrav? Normalan?

Sve pitanja bez odgovora, u ovoj državi koja preko svojih institucija legalno fabricira beskućnike, bolesne, uplašene, istraumatizirane građane o kojima nitko više ne vodi računa, a mladi sve češće svoju domovinu traže negdje drugdje, jer se s ovom sve teže identificaju. A oni koji će ostati, poput mene, što ćemo mi? Za početak, ja ću postati kamenčić u Živom zidu.

Gordana Kovač Bluha

TRIBINA „KAKAV ZAKON O REFERENDINU TREBAMO?

Prijedlog zakona – barijera budućim referendumskim inicijativama

Sedamnaest sindikata okupljenih oko lanjske referendumske inicijative za donošenje zakona protiv izdvajanja pomoćnih poslova u javnom i državnom sektoru – Sindikat hrvatskih učitelja, Nezavisni sindikat znanosti i visokog obrazovanja, Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama Hrvatske, Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod, Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi, Radnički sindikat HZMO, Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještnika, Nezavisni sindikat djelatnika MUP-a, Carinski sindikat Hrvatske, Nezavisni sindikat zaposlenih u hrvatskom zdravstvenom osiguranju, Sindikat Porezne uprave Hrvatske, Sindikat zaposlenih u hrvatskom mirovinskom osiguranju, Sindikat Pravosudne Policije Hrvatske, Nezavisni cestarski sindikat, Sindikat zaposlenika u djelatnosti socijalne skrbi Hrvatske, Hrvatski sindikat djelatnika u kulturi i Sindikat računovođa, tajnika i tehničkog osoblja u socijalnoj skrbi, školstvu i zdravstvu – organizirali su 17. veljače u Novinarskom domu u Zagrebu tribinu pod naslovom „Kakav Zakon o referendumu trebamo?”, kojom

nastroji zacementirati loša rješenja te da se u tom zakonskom prijedlogu nalazi neliberalno rješenje s obzirom na vrlo stroge uvjete koji i sada postoje za građanske inicijative te da bi prikupljanje potpisa u tijelima državne uprave bitno otežalo svaku buduću građansku inicijativu.

– Ovo je prilika da se još jednom apelira na Hrvatski sabor da promjeni takvo, ali i još neka druga sporna rješenja. Takav zakon ne bi trebalo donijeti protivno građanskim inicijativama, a Ustavom i zakonom trebalo bi regulirati referendum i građansku inicijativu. U prijedlogu zakona su i brojna rješenja koja će sputati lokalne inicijative, koje ni do sada nisu imale puno uspjeha, budući da je predviđen velik broj potpisa koji je potrebno prikupiti. Broj potrebnih glasova za svaku inicijativu, da bi bila uspješna, na razini je trećine ukupnog brojan birača što je izuzetno teško ostvarivo, proći test ustavnosti i zadovoljiti još neke druge uvjete – kazao je Podolnjak.

Mato Palić, profesor Ustavnog prava na Pravnom fakultetu u Osijeku, pojasnio je da trebamo takav

Ako smo dovoljno pametni da biramo ljudi koji će u četiri godine donijeti stotine političkih odluka, kako to da nismo dovoljno pametni da na referendumu donešemo jednu, dvije ili deset odluka, onih koje su životno bitne, onih za koje birači svojom potporom pokažu da su zainteresirani

nika Republike ima nekoliko stotina tisuća birača manje. Pitanje je što se je u međuvremenu dogodilo s njima. Stoga mislim da se u izmjenama pozitivnih propisa nastoji postići da referendumu jednostavno ne bude i da bi bilo poštenije da se onda zakon zove Zakon o neodržavanju referendumu u Republici Hrvatskoj.

Moram priznati da sam u tom lošem prijedlogu zakona našao i jedno dobro rješenje, a ono se odnosi na referendumsku šutnju, što još do sada nismo imali i što su zloupotrebljavali pojedini visoki dužnosnici.

Zreli za izbore, nezreli za referendum

Najveći je nedostatak Zakona propisivanje načina prikupljanja potpisa i to je tako da se ljudi demotivira u davanje potpore referendumu i nije jasno zašto se potpis potpore za predsjedničke kandidate ili za izbore ne prikupljaju u uredima državne uprave. Upravo zato što se želi onemogućiti građanske inicijative u samome startu postaje bespredmetan sadržaj referendumskog pitanja i sve ostalo i zato podržavam prijedlog da ukoliko se donese zakon koji sadržava ovaku odredbu, da ju narod vrlo brzo korigira upravo na referendumu. Ako smo dovoljno pametni da biramo ljudi koji će u četiri godine donijeti stotine političkih odluka, kako to da nismo dovoljno pametni da na referendumu donešemo jednu, dvije ili deset odluka, onih koje su životno bitne, onih za koje birači svojom potporom pokažu da su zainteresirani. Nema demokratskog Ustava bez načela narodnog suvereniteta, a referendum je jedan od načina kako se taj suverenitet ostvaruje” – zaključio je Mato Palić.

Željko Stipić, predsjednik Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu „Preporod“ smatra kako predloženi zakon o referendumu nije korak unatrag u odnosu na postojeći nego više njih, jer prikupljanje potpisa ne možemo vratiti u urede državne uprave.

– Demokraciji je mjesto na ulici

i trgovima, jer tamo građani dolaze i imaju pravo iznijeti svoj stav. Nije jasno odakle toliki strah od izravne demokracije kod onih koji predstavljaju neizravnu demokraciju. Uvjereni smo da predloženo rješenje ne može proći Hrvatski sabor i uvjereni smo da ipak saborski zastupnici neće glasovati za rigidan prijedlog zakona o referendumu – smatra Stipić. U ime inicijative „Ne damo naše autoceste“ **Mijat Stanić** ustvrdio je kako je postojeći Zakon o referendumu loš, a prijedlog novog zakona još gori. „Zakon bi trebao biti, postoji li volja neke skupine da se o nečemu izjasne, pomoćno sredstvo da bi se što lakše referendum provede, a ne tome postavljene brojne prepreke. Postojeći zakon je loš jer u njemu nije jasno propisana procedura, pa nam se događa da se ustavnost pitanja provjerava nakon što su već prikupljeni potpsi. Zato je potrebno produljiti rok objavu referendumskog pitanja, a Ustavni sud ako želi provjeriti ustavnost pitanja, onda bi to trebao učiniti prije prikupljanja potpisa. Također treba utvrditi jasne rokove za provjeru potpisa, a što smatra da bi trebalo raditi Izborni povjerenstvo“ – rekao je Stanić.

Svaka građanska inicijativa dočekana na nož

Predsjednica udruge „U ime obitelji“ **Željka Markić** istaknula je kako je potrebno osigurati da narod može izreći mišljenje. „Pokazali smo da se građani žele izjasniti o pitanjima koja smatraju ključnim za Hrvatsku i očekujemo da aktuelna vlast ili bilo koja druga poštije to pravo, a ne da ga narušava i onemogućuje. U interesu je svake odgovorne vlasti da čuje što ljudi misle, njihove argumente. I nije mi jasno zašto je svaka građanska inicijativa dočekana na nož. Inicijativa za promjenu izbornog sustava pokazala je koliko je važno da se angažiramo oko srži, a to je da mijenjamo ljudi koji u naše ime upravljaju Hrvatskom. Ta inicijativa, kao i neke druge, pokazala je političkim kastama da se građani

mogu i znaju organizirati i oni sad to žele sprječiti. Osim toga, istraživanja pokazuju da je dostupnost mjesta izjašnjavanja ključna za broj ljudi koji će iskoristiti priliku i reći što misli, kao i da se definira broj potrebnih potpisa kako bi se unaprijed znalo koji je to broj, a ne potstotak. Svjedoci smo prijevara oko broja birača i to je potrebno precizno regulirati. Važno je također da se o ustavnosti pojedinog pitanja Ustavni sud izjasni unaprijed kako bi to pomoglo i inicijatorima prikupljanja potpisa da pripreme na istu temu pitanje koje će biti uskladeno s Ustavom Republike Hrvatske. Treba, također, u zakonu definirati što je razuman rok od prikupljanja potpisa do raspisivanja referendumu. Jer, zašto se u predsjedničkim izborima prikupljeni potpsi mogu prebrojiti u 24 sata, a za bilo koju referendumsku inicijativu to mora trajati mjesecima – naglasila je Markić.

Zaključujući tribinu Željko Stipić je istaknuo pozitivnim već samu činjenicu da su se za istim stolom našli predstavnici svih dosadašnjih referendumskih inicijativa pokrenutih u Hrvatskoj, što su raspravljali o Prijedlogu Zakona o referendumu, koji ih sve jednakom tišti te da su, bez obzira na brojne međusobne razlike, kroz raspravu pokazali da slično razmišljaju i nude gotovo identična rješenja pojedinih problema. Naglasio je da je u samo posljednje četiri godine pokrenuto sedam građanskih inicijativa kojima je prikupljeno oko 4,5 milijuna potpisa hrvatskih građana i od kojih je samo jedna završila raspisivanjem referendumu, a dvije posljednje još čekaju rasplet u Sabor i na Ustavnom sudu. „Posredna i neposredna demokracija međusobno se ne isključuju, one se ne bi smjele gledati preko nišana i one se mogu samo međusobno prožimati, popravljati i nadopunjavati. Hrvatska demokracija je bojažljiva, a hoće li za pet ili više godina postati težak ili neizlječiv bolesnik, ovisi o odluci saborskog zastupnika o sadržaju Zakona o referendumu. Zato se vrijedi potruditi da taj zakon bude što bolji.

Milan Novačić

su još jednom aktualizirana loša zakonska rješenja te tako stvorene barijere budućim referendumskim inicijativama.

Na Tribini su govorili **dr.sc. Robert Podolnjak**, profesor Ustavnog prava na Pravnom fakultetu u Zagrebu, **dr. sc. Mato Palić**, profesor Ustavnog prava na Pravnom fakultetu u Osijeku, **Ozren Matijašević** (Referendum o Zakon o radu), **Dubravko Krčmarek** (Inicijativa Referendumski ustanak), **Vlado Ilkić** (Ustavni zakon o pravima manjina), **Željka Markić** (Referendum o ustavnoj definiciji braka i Referendum o izbornom sustavu), **Željko Stipić** (Izdvanjanje pomoćnih poslova u javnom sektoru – outsourcing), **Mijat Stanić** (Monetizacija autocesta) i **Ana Musa** (Pravo na zdrav život, Ploče).

Kako onemogućiti i sprječiti referendumske inicijative

Prijedlogom Zakona o referendumu stvorene su barijere kojima se nastoji što je više moguće onemogućiti, ograničiti ili sprječiti buduće referendumske inicijative, ocijenio je u uvodnom izlaganju profesor Ustavnog prava sa zagrebačkog Pravnog fakulteta **Robert Podolnjak**. Ustvrdio je da se njime

4. veljače Predstavnici dviju referendumskih inicijativa Mijat Stanić i Željko Stipić sastali su se s **Robertom Podo-Injakom**, profesorom Ustavnoga Prava na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Razgovaralo se o sadržaju novog

Zakona o referendumu, ali i o pravnim radnjama koje je potrebno poduzeti kako prema Saboru tako i prema Ustavnemu sudu u svezi s dostavljanjem argumentacije o ustavnosti referendumskih pitanja.

11. veljače Održan sastanak Organizacionog odbora Inicijative 17 sindikata. Na sastanku prihvaćen prijedlog o održavanju Tribine s koje bi se javnosti prenijele poruke struke, ali i predstavnika svih referendumskih inicijativa o Prijedlogu Zakona o referendumu. Također, prihvaćen je i prijedlog o provođenje ispitivanja javnoga mijenja o stavovima građana prema pitanjima čije izjašnjavanje na referendumu traže dvije građanske inicijative.

17. veljače U Novinarskom domu u Zagrebu Inicijativa 17 sindikata organizirala je Tribinu „Kakav zakon o referendumu trebamo?“. Na tribini su uz voditelja Željka Stipića govorili i profesori Ustavnog

prava Robert Podolnjak i Mato Palić te predstavnici referendumskih inicijativa Ozren Matijašević (Zakon o radu), Dubravko Krčmarek (Referendumski ustavnički), Snježana Patko (Ustavni zakon o pravima manjina), Željka Markić (Ustavna definicija braka i Izborni sustav), Mijat Stanić (Monetizacija autocesta) i Ana Musa (Pravo na zdrav život). Profesor Podolnjak je predložio referendumsko pitanje „Jeste li za to da se potpis građanskih inicijativa za referendum mogu prikupljati na svim mjestima predviđenim za javno okupljanje građana?“ koje bi se moglo ponuditi građanima ukoliko vlast ustraje na donošenju novog Zakona o referendumu.

19. veljače Predstavnici Preporoda sudjelovali u zaustavljanju deložacije obitelji naše sindikalne povjerenice Marije Veronike Cvjetković. Drugo je to već sudjelovanje predstavnika našeg sindikata u sprječavanju deložacije iz obiteljske

kuće naše sindikalne povjerenice u OŠ Bukovac u Zagrebu. Akciju su organizirali aktivisti Živog zida.

23. veljače Održan sastanak radne skupine koja radi na izradi pravnog očitovanja o ustavnosti referendumskog pitanja koje će Inicijativa 17 sindikata uputiti prema Ustavnemu sudu. Dogovoren je tekst skraćenog obrazloženja koje će se uputiti saborskim zastupnicima kako bi mogli što kvalitetnije sudjelovati u saborskoj raspravi.

25. veljače Sanja Šprem, Enes Čerimagić, Mijat Stanić i Željko Stipić pred Hrvatskim saborom održali tiskovnu konferenciju „Raspisivanje referendumu bez provjere ustavnosti!“. Predstavnici dviju inicijativa još jednom su pojasnili najvažnije argumente koji idu u prilog raspisivanju referendumu bez provjere ustavnosti referendumskih pitanja.

* Održana saborska rasprava o Prijedlogu Zakona o referendumu. Kroz izlaganja predstavnika saborskih klubova, kao i kroz pojedinačne rasprave, mogli su se čuti svi važniji argumenti koji osporavaju prihvaćanje, u prvome čitanju, Prijedloga ovoga zakona.

* U večernjim je satima održana i saborska rasprava o prijedlozima dviju odluka

koje je Sabor uputio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav. U raspravama su sudjelovali predstavnici 8 saborskih klubova. Prethodno je Inicijativa 17 sindikata Saboru uputila Prijedlog za neuvajanje Prijedloga Odluke odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav u povodu zahtjeva za raspisivanje državnog referendumu o donošenju Zakona o obavljanju pratećih i neosnovnih djelatnosti u javnom sektoru.

27. veljače Sa 79 glasova za i 37 glasova protiv Sabor je odlučio da se Ustavnemu sudu pošalje na provjeru ustavnosti referendumskog pitanja dviju građanskih inicijativa: Inicijative za donošenje Zakona protiv izdvajanja pomoćnih poslova u javnom sektoru i Inicijative „Ne damo naše autocestu!“. Odluka Ustavnog suda očekuje se u roku od 30 dana.

* Potvrđena je presuda Općinskoga suda u Zagrebu iz 2012. godine, na koju se žalila Republika Hrvatska, prema kojoj je Temeljni kolektivni ugovor iz 2007. nijestan. Republika Hrvatska je dužna Preporodu nadoknaditi, zbog povrede osobnosti, štetu u iznosu od 20 tisuća kuna i parnične troškove u iznosu od 20 tisuća kuna. Također, Republika Hrvatska dužna je objaviti presudu u Jutarnjem listu u Večernjem listu.

POZIV NA SURADNJU

Zahvaljujući vašim tekstovima, fotografijama i karikaturama naše je glasilo kvalitetnije i raznovrsnije. Vaše priloge šaljite na:

ured@sindikat-preporod.hr

VEČERNJI LIST petak, 27. veljače 2015.

Lost in space

Nakon 'outsourcinga' i 'spin-offa' propao i 'in house'

Milanka Opačić, potpredsjednica Vlade, doživjela je i treći poraz svoje reforme u godinu dana. Od glasno najavljenog "outsourcinga" odustala je još u lipnju 2014. najavivši tada da se prelazi na model "spin off", odnosno osnivanje novog državnog trgovачkog društva koje će preuzeti zaposlenike

javnih i državnih tvrtki. U listopadu je odustala i od "spin-offs" te svečano objavila da Vlada prelazi na model "in house", odnosno želi prirodnim odjlevom smanjiti broj čistačica bez novog zapošljavanja. Sada je Vlada odustala i od toga pa će dopustiti nova zapošljavanja čistačica. Još samo čekamo novi engleski naziv za tu mjeru. Predlažemo "lost in space".

Glasilo Sindicata zaposlenika u hrvatskom školstvu
Preporod
Petrinjska 59a
10000 Zagreb

Izdavač: SZHŠ Preporod
Uredništvo:
Gordana Kovač-Bluha
Sebastijan Troskot
Sonja Mudrić
Urednik: Željko Stipić

Glasilo je besplatno; prijavljeno je Ministarstvu kulture sektoru za informiranje 19. lipnja 1995. godine, klasa: 008-02/95-01-01, ur-boj: 532-03-5/2-95-01/142.
Rješenjem Ministarstva kulture od 6. srpnja 1995. godine

klasa: 612-10/95-01-1267,
ur-boj: 532-03-1/7-95-01.

Glasilo je oslobođeno poreza

Priprema i tisk: Denona d.o.o.

Blagajna uzajamne pomoći

Brzo i efikasno rješava vaše finansijske probleme

tel 021/323 036 ili www.sindikat-preporod.hr

NOVI LIST

Subota, 28. veljače 2015.

REFERENDUMI

Ustavni sud o monetizaciji i outsourcingu

ZAGREB ► Sabor je jučer većinom glasova donio odluku da od Ustavnog suda zahtoji ocjenu ustavnosti dva referendumskih pitanja – o zabrani monetizacije autocesta, te o zabrani izdvajanja pratećih djelatnosti iz javnih i državnih službi. Ovakve je prijedloge Saboru poslao Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav. U vezi s monetizacijom Odbor smatra da bi »predloženo referendumsko pitanje dovelo do absolutne zabrane koncesioniranja na autocestama, ali i na državnim i županijskim cestama«. Osim toga Odbor je naveo da bi referendum u »pitanje doveo obvezu koje je Hrvatska preuzeila kao članica EU«. U vezi zahtjeva za ocjenu ustavnosti referendumskog pitanja na temelju outsourcingu navodi se da predloženo referendumsko pitanje ograničava poduzetničke slobode zajamčene Ustavom, ali i Ugovorom EU. Ustavni sud ima rok od 30 dana za ocjenu ustavnosti referendumskog pitanja, ali i na državnim i županijskim cestama. Međutim, privrati li prijedlog Sabora da prije odluke o monetizaciji konzultira Sud EU, odluka o tom slučaju mogla bi se donijeti za više od godinu dana.

Z. C.

10 NOVI LIST Utorka, 3. ožujka 2015.

SINDIKAT POBIJEDIO DRŽAVU

Vlada nezakonito Preporod isključila iz pregovora

ZAGREB ► Sindikat zaposlenika u hrvatskom školstvu Preporod, nakon sedam godina parničenja, uspio je dokazati da je trebao sudjelovati u pregovorima za Temeljni kolektivni ugovor (TKU) za javne službe, odnosno da je Vlada s pretećim sindikata javnih službi pregovarala iako za te pregovore niti sporazumom sindikata, a niti odlukom GSV-a nije na zakonit način formiran Odbor sindikata za kolektivne pregovore. Zbog počinjene pogreške država tom sindikatu, prema pravomoćnoj presudi, treba isplati naknadu od 20 tisuća kuna na koju valja uračunati zakonsku zateznu kamatu za period od 27. prosinca 2007. godine do isplate. Dodatnih 20 tisuća kuna sa zateznom kamatom koja teče od prošlog tjedna država treba uplatiti na ime troškova parničnog postupka. Iako su sporazumi TKU-om prava zaposlenih poboljšana, pa članstvo Preporoda nije trpilo štetu, sud ističe kako je taj sindikat pretrpio neimovinsku štetu koja se ogleda u narušavanju njegovog ugleda i nepovjerenju kojeg su njegovi članovi i sindikalni povjerenici prema njemu izražavali, ali i u tome da je »nezakonitim postupanjem« onemogućena temeljna funkcija sindikata. (G. Ga.)

prenosimo iz tiska

NOVI LIST

SLOBODNA DALMACIJA

Večernji list

Jutarnji list

VEČERNJI LIST subota, 28. veljače 2015.

Poslašo Sabor
Referendum o outsourcingu i monetizaciji na Ustavnom sudu

► Hrvatski sabor većinom je glasovo jučer poslao referendumsko pitanje protiv outsourcinga na Ustavni sud na ocjenu ustavnosti, jednako kao i referendumsko pitanje protiv monetizacije autocesta. Inicijative koje su ova pitanja otvorile protive se ovakvoj odluci Sabora. Ustavni sud za ocjenu ustavnosti pitanja ima rok od 30 dana, no, ako privrati prijedlog Sabora da prije konačne odluke o monetizaciji konzultira Sud EU, ta bi se procedura mogla oduljiti i na više od godinu dana. (tr)